

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (+370 5) 266 4201, faks. (+370 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2027 METAIS
TAIKOMO MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO“ PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir pakartotinai teikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2027 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ projektą (toliau – Projektas).

Toliau dėstomoje lentelėje pateikta informacija apie Projektu teikiamus pasiūlymus ir jiems įgyvendinti svarbi informacija.

1. Projektu sprendžiama problema ir jos priežastys

Projektas parengtas atsižvelgiant į Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 9 punkto nuostatas (**Pažabosime kainų poveikį žmonių gyvenimui didindami jų pajamas**. Užtikrinsime viešojo ir privataus sektorių atlyginimų augimą, mažinsime skurdą ir pajamų nelygybę. Stiprinsime socialinį dialogą ir skatinsime socialinius partnerius susitarti dėl deramo minimalaus darbo užmokesčio dydžio <...>.) ir į Lietuvos Respublikos trišalės tarybos 2017 m. rugsėjo 21 d. rekomendacijas ir 2026 m. birželio 16 d. pateiktas pozicijas.

Trišalės tarybos 2017 m. rugsėjo 21 d. posėdyje, siekiant depolitizuoti minimaliojo darbo užmokesčio dydžio nustatymą, buvo nutarta, kad minimaliojo darbo užmokesčio ir vidutinio darbo užmokesčio (toliau – VDU) santykis *neturi būti mažesnis kaip 45 % ir didesnis kaip 50 %*, jis turi atitikti ketvirtadalio didžiausią VDU ir minimaliosios mėnesinės algos (toliau – MMA) santykį turinčių Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių vidurkį, kuris nustatomas pagal Europos Sąjungos statistikos tarybos paskutinių trejų metų skelbiamus duomenis. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – DK) 141 str. 3 d. nuostatas, susijusias su Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2041 2022 m. spalio 19 d. dėl deramo minimaliojo darbo užmokesčio Europos Sąjungoje perkėlimu, 2024 m. rugsėjo 24 d. posėdyje socialiniai partneriai nutarė nustatant MMA minėtą formulę naudoti kaip orientacinę reikšmę MMA dydžio deramumui įvertinti kol nebus nutarta kitaip. Lietuvos banko atstovas atsižvelgdamas į minėtus DK nuostatas 2026 m. balandžio 30 d. Trišalės tarybos posėdyje pristatė pagal 2017 m. rugsėjo 21 d. susitarimą apskaičiuotus du galimus MMA dydžius priklausiančius nuo siektino MMA ir VDU santykio: 1227 eurų, 1291 eurų, atitinkančius 47,5 % ir 50 % santykį.

Paminėtina, kad 2024 metais svarstant dėl 2025 metų MMA dydžio dėl reikšmingo atotrūkio tarp 2024 metais taikomo ir apskaičiuoto pagal sutartą formulę galimo 2025 metais taikomo MMA Lietuvos banko atstovas pasiūlė priartėti prie siektino MMA ir VDU santykio per dvejus metus, pirmaisiais metais atotrūkį sumažinant bent per pusę, t. y. MMA ir VDU santykis 2025 metais pasiektų tikslinio intervalo vidurį (47,5 %), o 2026 metais šis santykis Lietuvoje priartėtų prie siektino (50 %). Darbdavių ir profesinių sąjungų atstovai nepasiekė sutarimo dėl 2024 metų Lietuvos banko pasiūlymo ir MMA dydžio. Pagal Lietuvos banką 2026 m. balandžio 30 d. duomenimis MMA sudaro 47,4 % vidutinio darbo užmokesčio šalies ūkyje be priedų.

Trišalės tarybos 2026 m. birželio 16 d. posėdyje buvo fiksuotos dvi skirtingos nuomonės dėl 2027 metų MMA dydžio: darbuotojų atstovai kartu su darbdavių atstovais MMA pasiūlė kelti 7,19 % arba iki 1235,9 eurų kartu didinant ir maksimaliai taikytiną neapmokestinamąjį pajamų dydį (toliau – NPD) 4,01 % (30 eurais) arba iki 777 eurų. Vyriausybės atstovai darbdavių ir darbuotojų atstovų dvišaliui pasiūlymui nepritarė dėl NPD didinimo sąlygos ir informavo, kad nuo 2027 metų bus didinamas papildomas neapmokestinamas pajamų dydis (toliau – PNPD), kuris taikomas tėvams (įtėviams) už kiekvieną auginamą ir išlaikomą nepilnametį vaiką bei vyresnius, jei jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą (iki 24 metų). Vyriausybės pozicija buvo siekti darbdavių ir profesinių sąjungų sutarimo ir pritarti socialinių partnerių sutartam dydžiui, bet ne NPD didinimo sąskaita. Todėl Vyriausybė pasiūlė MMA didinti 8 proc. be papildomų sąlygų. Darbdavių ir darbuotojų atstovai šiam pasiūlymui nepritarė.

Vyriausybės atstovai atsižvelgdami į esamą makroekonominę aplinką ir į tai, kad pagal formulę apskaičiuoto MMA atotrūkis nuo esamo MMA yra labai reikšmingas (dėl formulės netaikymo nustatant 2023–2026 metų MMA), pasiūlė nustatant 2027 metų MMA sumažinti didėjančią atotrūkį ir siekti nemažesnio kaip 48,1 % MMA ir VDU santykio didinant 8 % (tiek, kiek didėja VDU) arba 92 eurais, t. y. iki 1245 eurų.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė (siūlomas problemos sprendimas)

Įvertinus 2026 m. birželio 16 d. Trišalės tarybos posėdžio metu profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų atstovų pateiktą dvišalį susitarimą (MMA didinti 7,19 % arba iki 1235,9 Eur kartu su 4,01 % NPD didinimo sąlyga), išsakytas nuomones, Valstybės duomenų agentūros paskelbtus rodiklius, Lietuvos banko pristatytą 2026 m. balandžio 30 d. Lietuvos ekonomikos apžvalgą pagal šalies ūkio vystymosi rodiklius: perkamąją galią atsižvelgiant į pragyvenimo išlaidas, bendrą darbo užmokesčio lygį ir jo pasiskirstymą, darbo užmokesčio augimo greitį, ilgalaikius darbo našumo lygį ir jo pokyčius, Lietuvos banko 2 pateiktus galimus 2027 metų MMA dydžius (1227 eurų, 1291 eurų) ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ekonominės raidos scenarijuje paskelbtas ekonomikos prognozes Vyriausybė siūlo kompromisinį ir šalies biudžetui subalansuotą 1245 eurų MMA dydį.

Nustatant MMA 2027 metams taikoma su Trišale taryba suderinta formulė (2024 m. rugsėjo 24 d. posėdyje socialiniai partneriai nutarė nustatant MMA minėtą formulę naudoti kaip orientacinę reikšmę MMA dydžio deramumui įvertinti kol nebus nutarta kitaip) ir 2024 metais Lietuvos banko pasiūlyta palaipsninio MMA didėjimo strategija. Nustatant MMA pagal atnaujintas Finansų ministerijos VDU prognozes: planuojamą ir prognozuojamą 2027 m. šalies ūkio vidutinį mėnesinį

bruto darbo užmokestį be priedų ir premijų – 2 588 Eur (toliau – VMBDU), gautą iš 2025 m. VDU (2 411,4 Eur) atskaičius 6,24 % dalį, kurią sudaro priedai ir priemokos (2 260,93 Eur) ir pagal Finansų ministerijos VDU augimo prognozes (VDU 2026 ir 2027 m. augimas 7,9 % ir 6,1 %) atliktos projekcijos 2027 metams ($2\,260,93 \cdot (1+0,079) \cdot (1+0,061) = 2\,588$) ir dauginama iš 50 %, kadangi ketvirtadalio didžiausią VDU ir MMA santykį turinčių ES valstybių narių vidurkis jau trys metus iš eilės viršija maksimalią sutartą 50 % ribą ir siekia 51 % ($2\,588 \times 0,50 = 1\,294$). Siekiant 2027 metais arba vėlesniais pasiekti 1 294 eurų MMA dydį, siūloma nuo 2027 metų MMA didinti 8 % arba iki 1245 eurų. Pritarus šiam pasiūlymui MMA ir VDU santykis 2027 metais pasiektų tikslinio intervalo reikšmę (48,1 %) ir 2028 metais ar vėlesniais metais santykis Lietuvoje priartėtų prie siektino (50 %).

Projektu siūloma 2027 metais taikyti 1245 eurų MMA vietoj dabar nustatytos 1153 eurų MMA (didinama 92 eurų, arba 8 %) ir 7,61 eurų minimalųjį valandinį atlygį vietoj dabar nustatyto 7,05 Eur (didinama 0,56 eurų, arba apie 8 %).

Ministerijos preliminariais skaičiavimais taikant 2026 metų maksimaliai taikytiną neapmokestinamąjį pajamų dydį, MMA uždirbančiųjų pajamos, atskaičiavus mokesčius, kitąmet paaugtų 56 eurai ir siektų mažiausiai 902 eurus, kas yra daugiau nei preliminariai prognozuojama 2027 metų skurdo rizikos riba, kuri gali siekti mažiausiai apie 868 Eur vienam asmeniui.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas

DK 141 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Vyriausybė tvirtina MMA ir minimalųjį valandinį atlygį, atsižvelgdama į Trišalės tarybos rekomendaciją bei į Finansų ministerijos skelbiamą ekonominės raidos scenarijų bei Valstybės duomenų agentūros paskelbtus šalies ūkio vystymosi rodiklius, kartu įvertindama tokius kriterijus kaip perkamąją galią atsižvelgiant į pragyvenimo išlaidas, bendrą darbo užmokesčio lygį ir jo pasiskirstymą, darbo užmokesčio augimo greitį, ilgalaikius darbo našumo lygius ir pokyčius.

4. Pasiūlymų įgyvendinimo kaštai (lėšų poreikis einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais bei jo finansavimo šaltinis)

Finansų ministerijos skaičiavimais, Projektu teikiamsiems pasiūlymams įgyvendinti iš viso reikės iš valstybės biudžeto ateinantiems 3 biudžetiniams metams minimaliajai mėnesinei algai padidinti iki 1245 eurų ir kitoms su MMA susijusioms išmokoms mokėti: 2027 m. **29,2 mln. eurų**, 2028 m. ir 2029 m. (įvertinus lėšų poreikį rezidentų darbo užmokesčiui) preliminariai – po 35,1 mln. eurų.

Pritarus Projektui Ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos **labai preliminariais** skaičiavimais papildomai reikės numatyti:

- biudžetinių įstaigų darbuotojų koeficientų padidinimui 2027-2029 metams – po 34,5 mln. eurų papildomų lėšų kasmet: iš jų biudžetinių įstaigų darbuotojams minimaliesiems koeficientams padidinti apie 20 mln. eurų, socialinių paslaugų srities darbuotojams apie 14,5 mln. eurų (iš jų 3,1 mln. eurų Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavaldumo įstaigų socialinių paslaugų srities darbuotojams ir 11,4 mln. savivaldybių įstaigų socialinių paslaugų srities darbuotojų koeficientų padidinimui);
- pareigūnų koeficientų padidinimui 2027 metams – apie 21 mln. Eurų;

- valstybės tarnautojų koeficientams padidinti – 29,6 mln. eurų, iš kurių 25,3 mln. sudaro valstybės biudžeto lėšos, 4,3 mln. eurų – savivaldybės biudžeto lėšos.

5. Laukiamas rezultatas ir nauda bei juos patirsiantys subjektai ir asmenų grupės

Projekto tikslas – padidinti MMA ir darbuotojų, gaunančių mažiausią darbo užmokestį, pajamas. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SoDra) duomenimis, Lietuvoje 2026 m. balandžio mėn. buvo apie 145 tūkst. darbuotojų, gaunančių MMA ir mažiau. Biudžetinėse įstaigose tokių darbuotojų buvo apie 21,6 tūkst. SoDros duomenimis, 2026 m. vasario mėn. – 24 tūkst., 2026 m. kovo mėn. – 22,4 tūkst.

6. Rodikliai, pagal kuriuos bus stebimas sprendimo įgyvendinimas

Finansų ministerijos parengtame [Lietuvos Ekonomikos raidos scenarijuje 2026–2029 m.](#), kuris 2026 m. kovo 26 d. viešai paskelbtas Finansų ministerijos interneto svetainėje, pažymima, kad pirmąjį šių metų pusę Lietuvos ekonomika buvo stipri, tačiau prastesnė išorės aplinka vėliau ekonomikos raidą veiks neigiamai. Scenarijuje, kuris atnaujinamas bent 2 kartus per metus, pateikti šie duomenys ir prognozės:

1. *Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje.* Atlyginimų augimas po truputį lėtėja, tačiau dėl kvalifikuotų darbuotojų trūkumo jis išlieka santykinai spartus. Numatoma, kad darbo užmokestis šalyje 2026 m. augs 7,9 proc., 2027 m. – 6,1 proc., o 2028–2029 m. darbo užmokesčio augimas sieks 5,7 proc. Tai skatins gyventojų perkamąją galią.

2. *Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis).* 2025 metais infliaciją skatino vidaus veiksniai, 2026 m. tam tikrą įtaką turės karo Irane pasekmės energijos kainoms. 2026 m. vidutinė metinė infliacija sudarys 3,7 proc. Didinantį poveikį infliacijai turės išgaliosiantys pensijų kaupimo sistemos pakeitimai, kurie turėtų laikinai padidinti vidaus paklausą ir, atitinkamai, spaudimą kainoms. 2027–2029 metais atsižvelgiant į prielaidą dėl palankesnių energijos žaliavų kainų, išnykus lengvatinių PVM tarifų taikymo pakeitimų poveikiams ir išsipildžius prielaidai, kad pensijų kaupimo sistemos pokyčiai neturės įtakos, numatoma, kad infliacija sulėtės ir sieks 2,4 proc.

3. *Nedarbo lygis.* Tinkamos kvalifikacijos darbuotojų trūkumas bus esminis veiksnys, dėl kurio augant ekonomikai nedarbo lygis išliks palyginti aukštas. Vidutiniu laikotarpiu nedarbas kis nežymiai, daugiausia dėl visuomenės senėjimo nulemtu darbo jėgos pasiūlos mažėjimo, o ne dėl užimtumo didėjimo. Projektuojama, kad 2026 m. nedarbo lygis šalyje sumažės iki 6,8 proc., o 2027 m., numatant ekonomikos augimo sulėtėjimą, padidės iki 6,9 proc. Vėlesniais metais nedarbo lygis turėtų išlikti artimas 6,8 proc.

4. *Bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP).* 2026 m. Lietuvos ekonomikos augimas šiek tiek paspartės – iki 3,1 proc. – daugiausiai dėl numatomos antrosios pensijų kaupimo pakopos pertvarkos įtakos vidaus vartojimui, o poveikiui išnykus 2027 m. augimas sulėtės iki 2,3 proc. Likusiais vidutinio laikotarpio metais (2028–2029 m.) numatomas vidutiniškai 2,7 proc. sieksiantis Lietuvos BVP augimas.

5. *Darbo našumas (BVP palyginamosiomis kainomis vienam užimtam gyventojui).* Šiomet darbo našumo pokytis bus 3 %, o 2027 m. sieks 2,4 %. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais darbo našumas sudarys 2,9 ir 2,7 %.

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas
Projektu įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos: <i>„9. Pažabosime kainų poveikį žmonių gyvenimui didindami jų pajamas. Užtikrinsime viešojo ir privataus sektorių atlyginimų augimą, mažinsime skurdą ir pajamų nelygybę. Stiprinsime socialinį dialogą ir skatinsime socialinius partnerius susitarti dėl deramo minimalaus darbo užmokesčio dydžio <...>.“</i>
8. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas
Projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.
9. Notifikavimas² Europos Komisijai
Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.
10. Pranešimas³ Europos Komisijai dėl paslaugų teikimo laisvės
Neteikiamas
11. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas
Neatliekamas vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos 4 punktu, nes Projektas yra įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas ir numatomo teisinio reguliavimo poveikis buvo įvertintas rengiant įstatymo, kurį jis įgyvendina, projektą.
12. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios
Pritarus Projektu teikiamausi pasiūlymams, bus padidintas MMA ir minimalus valandinis atlygis, todėl iki jo įsigaliojimo Ministerijos Darbo teisės grupės specialistams reikės parengti ir pateikti Seimui Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo projektą, siekiant, kad ir pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų minimaliosios ribos, nurodomos pareiginės algos baziniais dydžiais, atitiktų šalies ūkio darbo užmokesčio augimo tempą.
13. Informacija apie sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka
Projektu nekeičiamos galiojančios sąvokos ir (ar) jų apibrėžtys ir nesiūloma apibrėžti naujų.
14. Informacija apie Projekto svarstymą Lietuvos Respublikos Vyriausybėje
Projektas apsvarstytas 2026 m birželio 30 d. tarpinstituciniame pasitarime.
15. Informacija apie pastabų ir pasiūlymų, gautų po svarstymo Lietuvos Respublikos Vyriausybėje, įvertinimą
Projekto lydimoji medžiaga patikslinta pagal Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos 2026 m. birželio 29 d. išvadoje Nr. 6K-26/3338 pateiktus pastebėjimus bei pagal Lietuvos Respublikos

¹ Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

² Pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

³ Pagal Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo ir Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“, reikalavimus.

Vidaus reikalų ministerijos 2026 m. birželio 30 d. išvadoje Nr. 1D-2512 pateiktą informaciją dėl lėšų poreikio.
<p>Esminiai Projekto lydimosios medžiagos pakeitimai, atlikti įvertinus Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos pateiktus pastebėjimus:</p> <p>Nutarimo projekto lydimajame medžiagoje patikslinta informacija dėl Projektu teikiams pasiūlymams įgyvendinti papildomų lėšų poreikio ateinantiems 3 biudžetiniams metams bei papildyta informacija dėl papildomo lėšų poreikio pareigūnams bei valstybės tarnautojams, jeigu bus pritarta Projektui.</p>
16. Projekto iniciatorius
Ministerija.
17. Projekto rengėjai
Projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja Viktorija Trachimovič (tel. +370 658 59 646, el. p. viktorija.trachimovic@socmin.lt).
18. Kita, Ministerijos nuomone, reikalinga informacija

PRIDEDAMA:
Projektas, 1 lapas.

Laikinais einanti socialinės apsaugos ir darbo
ministro pareigas

Jūratė Zailskienė

Viktorija Trachimovič, tel. +370 658 59 646, el. p. viktorija.trachimovic@socmin.lt